

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
UREDA ZA VETERINARSTVO BiH
ZA 2005. GODINU**

Sarajevo, juni 2006. godine

S A D R Ž A J

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	REVIZIJSKI IZVJEŠTAJ	4
1.	UVOD	4
2.	OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2004. GODINU	4
3.	NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	5
3.1.	Sistem internih kontrola	5
3.2.	Upravljanje i rukovođenje – status budžetskog korisnika	7
3.3.	Procedure nabavki u tijeku 2005. godine	8
3.4.	Izvršenje budžeta	9
3.5.	Popis sredstava i izvora sredstava	10
4.	KORESPONDENCIJA	11
5.	REZIME	11

Prilog: Tabela izvršenja budžeta od 01.01. do 31.12.2005. godine, za Ured za veterinarstvo i Agenciju za označavanje životinja.

Prilog 2: Komentari Ureda za veterinarstvo na nacrt Izvještaja.

Prilog 3: Odgovor Ureda za reviziju institucija BiH.

I MIŠLJENJE REVIZORA

- a. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine u Uredu za veterinarstvo i Agenciji za označavanje životinja (u daljnjem tekstu: Ured).
- b. Rukovodstvo Ureda je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.
- c. Zakonski temelj revizije sadržan je u Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06). Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI ("Službeni glasnik BiH", broj 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvještavanje i učinkovito poslovanje.
- d. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ureda za 2005. godinu realno i objektivno prikazuju finansijsko stanje Ureda na dan 31. decembra 2005. godine u svim značajnijim aspektima poslovanja, osim za kvalifikacije učinaka koja na finansijske izvještaje imaju sljedeće stavke:

- ***Nedostaci i propusti koji govore o slabostima u provedenim procedurama nabavki (vidjeti tačku 3.3.)***
- ***Slabosti i nedostaci u procesu izvršenja budžeta (tačka 3.4.)***
- ***Propusti glede izvršenog popisa sredstava (vidjeti tačku 3.5.)***

II REVIZIJSKI IZVJEŠTAJ

1. Uvod

Na osnovu Zakona o vijeću ministara Bosne i Hercegovine i ministarstvima Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara je na sjednici održanoj 5. listopada 2000. godine donijelo Odluku o osnivanju Ureda za veterinarstvo BiH (u daljem tekstu: Ured), istom se utvrđuje nadležnost, način rukovođenja, ostvarivanje saradnje i druga pitanja od značaja za Ured. U okviru svoje nadležnosti Ured obavlja, posebno slijedeće poslove:

- Predlaže propise i koordiniranje jedinstvenih mjera, metoda i postupaka kontrole zaraznih i parazitskih bolesti životinja;
- Predlaže propise veterinarskih uslova za međunarodni promet životinja, sirovina, otpadaka i sirovina životinjskog porijekla;
- Koordinira rad granične veterinarske inspekcije i predlaže propise jedinstvene dokumentacije za izvoz odnosno uvoz životinja, sirovina, otpadaka i sirovina životinjskog porijekla i uspostavljanje informacionog sistema granične veterinarske inspekcije;
- Sarađuje sa međunarodnim veterinarskim, zdravstvenim i sličnim institucijama i udrugama;
- Koordinira predstavljanje BiH u međunarodnim institucijama iz oblasti veterinarstva;
- Prati međunarodne propise iz oblasti veterinarstva;
- Međuentitetsko usaglašavanje propisa iz oblasti veterinarstva.

2. Osvrt na nalaze i preporuke revizije za 2004. godinu

Analizom Izvještaja o reviziji za 2004. godinu utvrdili smo koje su preporuke i sugestije ispoštovane, a koje ne, te koje su preporuke koje se trenutno realiziraju:

Realizovane preporuke:

- Pitanje stimulacija uposlenih;

Preporuke koje nisu realizovane:

- Pitanje upravljanja i rukovođenja – status budžetskog korisnika za Agenciju za označavanje životinja;
- Proces izdavanja svjedodžbi – sertifikata nije u cijelosti realizovan u skladu sa preporukama revizije.

Preporuke koji su u toku realizacije:

- Dogradnja sistema internih kontrola.

3. Nalazi revizije i preporuke za 2005. godinu

3.1. Sistem internih kontrola

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Uredu. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju finansijski izvještaji, te je li finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima. Ministarstvo finansija i trezora dostavilo je svim korisnicima budžeta Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine¹ koji sadržava smjernice glede izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara i utemeljen je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sistema internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoring.

Po mišljenju revizije, Ured do sada nije preduzeo cjelovite aktivnosti na izgradnji ovakvog modela internih kontrola koji se temelji na gore spomenutim načelima. Najveća odgovornost za uspostavljanje sistema internih kontrola vezana je za rukovodstvo Ureda. Od uspostavljanja učinkovitog i efektivnog sistema internih kontrola na temelju spomenutih komponenti najviše će koristiti rukovodstvu Ureda, jer će takav sistem osigurati (u razumnom uvjerenju) zakonitost poslovanja u svim segmentima, kao i spriječiti moguće propuste, nepravilnosti i eventualne zloupotrebe korištenja javnih sredstava. Tokom revizije 2005. godine smo uočili kako sistem internih kontrola koji regulira područje procesa nabavki, popisa sredstava i izvora sredstava, evidencija potrošnje goriva u usporedbi sa pređenim kilometrima nije bio zadovoljavajući. Tako smo ponovno uočili kako se ne vodi uredna evidencija o potrošnji goriva u usporedbi sa pređenim kilometrima, nepoštivanje internih pravila i procedura za upotrebu mobilnih telefona itd. Nadalje smo uočili kako nema kriterija za naknade u komisijama za nabavke, što bi svakako trebalo što skorije sačiniti. Postojeća pravila i procedure kojima se regulira poslovanje su nedograđena, ili se ne poštuju dosljedno. Smatramo kako bi pisane procedure koje reguliraju svakodnevne postupke u svakom procesu Ureda i kojima se određuje kontrolna funkcija nad pojedinačnim postupcima trebale izgrađivati sistem na koji se rukovodstvo Ureda može osloniti i u koje se može pouzdati pri donošenju odluka.

Revizija preporučuje rukovodstvu Ureda da identifikira sve značajnije procese poslovanja i odrede se rizici za svaki proces (rizici poslovanja), te u skladu sa procijenjenim rizicima i uz pomoć Vodiča za efikasnu internu kontrolu u institucijama BiH, kreira sistem internih kontrola koji će preventivno djelovati i spriječiti moguće nepravilnosti. Također posebno sugeriramo da se jasno i precizno definiše način kontrole i odgovornosti u slučaju nepoštivanja usvojenih pravila i procedura.

¹ Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sistema internih kontrola od 08.03.2005. godine, akt broj 01-02-839/05 koji je sačinilo Ministarstvo finansija i trezora i Akcioni plan za uspostavu sistema internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila Radna grupa za izradu i provođenje akcionog plana za jačanje internih kontrola, koju je imenovalo Vijeće ministara Odlukom broj 277/04 od 16.12.2004.

- **Kontrolno okruženja**

Kontrolno okruženje je temelj cjelokupnog sistema internih kontrola, koje osigurava disciplinu i organizaciju kao i klimu koja utiče na opću kvalitetu internih kontrola. Kontrolno okruženje podrazumijeva i obvezu rukovodstva u svezi preuzimanja aktivnog interesa u procesu planiranja, nadziranja i izvještavanja o postignutim rezultatima i razvijanju prakse upravljanja ljudskim resursima. Organizaciona struktura kao jedan od elemenata kontrolnog okruženja veoma je važna. Funkcionalna organizaciona struktura povećava efikasnost uporabe resursa, eliminacije dupliranja aktivnosti i definira odgovarajuća linije odgovornosti. Organizaciona struktura Ureda nije završena niti popunjena, a po mišljenju revizije to jedan od ključnih činilaca za uspješnost izvršavanja planiranih zadataka.

Najvažniji dio kontrolnog okruženja je poduzimanje odgovarajućih mjera kojima će standardi ponašanja i posebno pozitivan stav prema internim kontrolama biti prihvaćen, prvenstveno od strane rukovodstva Ureda, a zatim i prenijeti na cijelu organizaciju. Organizaciona struktura kao jedan od elemenata kontrolnog okruženja i posebno njena funkcionalnost povećava efikasnost upotrebe resursa.

Revizija sugerira rukovodstvu Ureda da zauzme i prenese pozitivan stav prema internim kontrolama na cjelokupnu organizacionu strukturu Ureda u cilju stvaranja pozitivnog kontrolnog okruženja.

- **Procjena rizika**

Mišljenja smo kako bi bilo korisno uraditi šematske prikaze i opise kontrolnih postupaka i poslovnih procesa, te osobnih zaduženja u svim značajnijim poslovnim procesima, kako bi rukovodstvo Ureda osiguralo realnu i pouzdanu kontrolnu funkciju i nadzor nad primjenom sistema internih pravila i procedura. Prilikom određivanja poslovnih procesa trebalo bi odrediti i procijeniti rizike u tim procesima (naprimjer procedure nabavke, procedure stvaranja obveza, itd.) i na temelju procijenjenih rizika kreirati sistem internih kontrola. Tokom revizije smo uočili problem ne postojanja segregacije dužnosti u oblasti finansijsko-računovodstvenih poslova, gdje jedna osoba izvršava više poslova i zadataka što nije u skladu sa standardima, i gdje se takvim načinom rada povećavaju rizici poslovanja, što bi rukovodstvo Ureda svakako trebalo riješiti na odgovarajući način u što skorije vrijeme.

Preporučujemo da se na temelju identifikovanih poslovnih procesa izvrši i procjena rizika poslovanja u skladu sa faktorom materijalnosti i značajnosti, te u onim procesima s visokim rizicima poslovanja posebno posvetiti pažnju kreiranju internih kontrola.

- **Kontrolne aktivnosti**

Nakon određivanja rizika poslovanja u odnosu na ciljeve, glavna zadaća za ublažavanje rizika provodi se kroz kontrolne aktivnosti. Pod kontrolnim aktivnostima podrazumijevaju se: jasna i precizna podjela dužnosti, davanje odobrenja i ovlaštenja, kontrola transakcija, kontrola pristupa resursima i evidencijama, usklađivanje, nadzor itd. Kontrolne aktivnosti propisane su u obliku preciznih pravila i procedura, uputstava itd. Postojeća pravila i procedure u Uredu po mišljenju revizije nisu u dovoljnoj mjeri jasna i precizna i kao takva ne zadovoljavaju gore spomenute kriterije.

Ured treba da preispita sva postojeća pravila i procedure, te donijeti nova ili unaprijedi postojeća koja će obuhvatiti sve elemente internih kontrolnih aktivnosti.

- **Informacije i komunikacije**

Uočili smo kako u Uredu nije uspostavljen ili nije u dovoljnoj mjeri zastupljen sistem informacija i komunikacija putem informacionih tehnologija, te kako samo informisanje i komuniciranje između organizacionih jedinica nije na zadovoljavajućem nivou. Posebno ističemo slabosti koje su uočene tokom revizije u komunikaciji između Ureda i Agencije u B. Luci.

Sugeriramo rukovodstvu Ureda pokretanje određenih inicijativa i unaprjeđivanje sistema informisanja i komuniciranja kako unutar samih organizacionih cjelina tako i između pojedinih organizacionih jedinica, te kreiranje pravila i procedura za takve procese. Mišljenja smo kako bi se uz unaprijeđen i kvalitetniji sistem komuniciranja, mnogi problemi unutar Ureda lakše rješavali.

- **Monitoring**

Monitoring podrazumijeva praćenje prethodnih komponenti sistema internih kontrola radi kontrole, izmjene (prilagođavanja) danim uvjetima i stalnog unapređenja sistema internih kontrola.

Potrebno je izvršiti odgovarajuće analize i izmjene postojećeg sistema internih kontrola, te prilagoditi sistem kontrola Vodiču za učinkovitu internu kontrolu u institucijama BiH koji je izradilo Ministarstvo finansija i trezora. Revizija je svjesna činjenice kako je kreiranje sistema internih kontrola proces koji zahtjeva dosta truda, znanja i vremena, te sugeriramo rukovodstvu Ureda ozbiljan pristup procesu izgradnje sistema internih kontrola.

3.2. Upravljanje i rukovođenje – status budžetskog korisnika

Tokom revizije, uočili smo ponovo pravne nejasnoće i nedovoljnu definiranost sistema upravljanja i rukovođenja Uredom za veterinarstvo kao budžetskim korisnikom. Ured za veterinarstvo je upravna organizacija u sastavu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih poslova. Kao samostalna upravna organizacija ima status pravne osobe, te je posebno planirana u Zakonu o izvršenju budžeta. Nadalje, Agencija za označavanje životinja sa sjedištem u Banja Luci je organizaciona jedinica u sastavu Ureda za veterinarstvo koja u skladu sa Odlukom o osnivanju Agencije nije pravna osoba, ali je u Zakonu o izvršenju budžeta svrstana kao posebna budžetska jedinica.

Ovakav nedefinisan pravni status, gdje je organizaciona jedinica Ureda za veterinarstvo, tj. Agencija za označavanje životinja, godinama se tretira kao zasebna budžetska jedinica, po mišljenju revizije umnogome usložnjava proces upravljanja i rukovođenja institucijom. Mnogobrojni problemi koji su ponovno uočeni u praksi sigurno su i dijelom rezultat ovakve nedefinisanе funkcije upravljanja i rukovođenja (problemi se javlja od običnog potpisivanja putnog naloga, odobrenja troška telefona, raznih nabava, kreiranje sistema internih kontrola itd.).

Revidiranjem Ureda i Agencije stekli smo dojam kako postoji veliki broj nejasnoća i operativnih poteškoća u poslovanju i izvršenju budžeta (naprimjer tko i na koji način odobrava troškove, način budžetskog poslovanja i pitanje odgovornosti raspolaganja budžetom, operativnim poslovanjem itd.). Ovakve pravne nejasnoće i specifičnosti, se po mišljenju revizije, negativno odražavaju na poslovanje institucije kao cjeline, te usložnjava proces efikasnog upravljanja i rukovođenja. Isti problem ističemo već treću godinu, ali nismo stekli dojam da je išta ozbiljno preduzeto u toku 2005. godine po ovome pitanju i pored činjenice kako je revizija upoznala i Ministarstvo finansija i trezora BiH sa ovim problemom ,

mada imamo saznanja od rukovodstva Ureda kako su u toku 2006. godine poduzete određene aktivnosti glede ovog problema.

Revizija, ne prejudicirajući bilo kakva rješenja, ponovno sugerira rukovodstvu Ureda da se maksimalno angažuje (u saradnji sa drugim relevantnim institucijama BiH) na rješenju problema odnosa između Ureda i Agencije za označavanje životinja u cilju iznalaženja efikasnog sistema funkcionisanja ove izuzetno važne institucije za sve građane BiH.

3.3. Procedure nabavki u toku 2005. godine

Ured za reviziju je uvažio činjenicu kako je 2005. bila prva godina primjene novog Zakona o javnim nabavkama, kao i činjenicu da je javni sektor tokom 2005. godine bio uskraćen za podršku institucija čije je formiranje predviđeno tim Zakonom, međutim ispunjavajući svoj mandat ipak ističemo obvezu poštivanja normi Zakona o javnim nabavkama, te u namjeri da doprinesemo boljem razumijevanju problematike nabavki, skrećemo vam pažnju na sljedeće nedostatke u procesima nabavki koje smo zabilježili tokom obavljanja prethodne i završne revizije.

Tokom revizije smo utvrdili kako Ured nije dosljedno primjenjivao Zakon o javnim nabavkama u svim segmentima (naprimjer gorivo, troškovi uredskog materijala koji je u 2005. godini iznosio 20.545,35 KM, avio karte u iznosu od 7.485,32 KM, Internet usluge sa mjesečnom pretplatom u iznosu od 535,00 KM). Ovdje prije svega mislimo na nabavke koje je Ured vršio od dobavljača koje je izabrala Komisija koju je imenovalo Vijeće ministara tokom 2005. godine. S obzirom kako je spomenuti Zakon donesen u 11. mjesecu 2004. godine, mišljenja smo kako je trebalo isti primjenjivati u toku 2005. godini u svim segmentima i blagovremeno odustati od naslijeđenih ugovora sa dobavljačima koji su zaključeni prije stupanja na snagu Zakona o javnim nabavkama.

Uredu za reviziju su poznati problemi i nedoumice primjene Zakona o javnim nabavkama u prvoj godini, ali smo i mišljenja kako je trebalo uložiti više napora i truda, te provoditi zakonske procedure kada su u pitanju javne nabavke i vršiti primjenu Zakona u svim njegovim segmentima. Reviziju sugerira rukovodstvu Ureda obveznu dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama u svim njegovim segmentima.

Uočeni nedostaci i propusti kod izvršenih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama:

- Tokom revizije uočili smo pojavu kako je u određenom broju postupka nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, direktor imenovan za predsjednika Komisije za odabir najpovoljnijeg dobavljača, što je po mišljenju revizije nespojivo sa funkcijom koju obavlja, jer komisija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama daje prijedlog za odabir najpovoljnijeg dobavljača, a rukovodstvo ugovorenog organa donosi odluku što je u ovome slučaju sve u jednoj osobi (moramo napomenuti kako je u ovim slučajevima zamjenik direktora potpisao odluku o nabavci, a pribavljena su i mišljenja Pravobraniteljstva).
- Prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije izričito ja naglašena marka tj. naziv proizvoda što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
- Za nabavku dijagnostičkih sredstava i potrebne opreme za otkrivanje ptičje gripe (radi se o iznosu od 67.066,56 KM) provedena je procedura pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja obavještenja. Poziv za dostavljanje ponuda upućen je

samo jednom ponuđaču, za kojeg se tvrdi kako je jedini ovlašten za promet testa za dijagnosticiranje (u privitku dokumenta se nalazi obavještenje kompanije "Idexx laboratories" o lokalnom distributeru za proizvode spomenute kompanije). Revizija se nije u cijelosti uvjerila kako je ponuđač koji je učestvovao u pregovaračkom postupku jedini na tržištu i za ostalu potrebnu opremu kao što su zaštitni kombinezoni, maske za lice i ostalo. Kontradiktorno tom obavještenju je Odluka o imenovanju Komisije za izbor, koja treba da provede postupak i preporuči izbor najuspješnijeg dobavljača, što u uslovima postojanja samo jednog dobavljača nije ostvarljivo.

- Odlukom o kriterijima za vrednovanje ponuda "kvaliteta" nije jasno i precizno definisana, pa se stiče dojam kako se prilikom ocjene ponuda ovaj kriterij proizvoljno određuje (odabrani dobavljač na temelju kvaliteta je dobio 5 bodova, a svi ostali po 4; razlika između prvog i drugog je samo 1 bod).

Reviziju sugerira rukovodstvu Ureda pažljivo analiziranje pobrojanih nepravilnosti i propusta kako se ubuduće takvi propusti ne bi ponavljali. Skrećemo pažnju na obvezu dosljednosti primjene Zakona o javnim nabavkama u svim njegovim segmentima.

3.4. Izvršenje budžeta

Budžet Ureda za tekuće izdatke, kapitalne izdatke i programe posebnih namjena planiran je u iznosu od 2.384.946,00 KM, a isti je realiziran u iznosu od 1.811.917,00 KM što predstavlja 76% izvršenja u odnosu na planirana sredstva budžeta. Odobreni budžet za Agenciju za označavanje životinja iznosio je 677.060,00 KM, a isti je realiziran u iznosu od 390.155,00 KM što predstavlja 58% izvršenja u odnosu na planirana sredstva.

Tokom revizije smo uočili kako Ured nije u cijelosti kreirao odgovarajuća pravila i procedure kao ni osigurao dosljednu primjenu postojećih - kojima se utvrđuje pravo na stvaranje raznih kategorija troškova i sistema kontrola nad nastankom i evidentiranjem spomenutih kategorija troškova. Ured za reviziju smatra kako je nužno imati jasna i precizna pravila potrošnje kao i osigurati dosljednu primjenu istih.

Zapažanje revizije glede izvršenja budžeta za 2005. godinu po pojedinim značajnijim kategorijama transakcija i troškova su sljedeća:

- Izdaci za obavljanje analitičkih pretraga supstanci u referentnim laboratorijima u iznosu od 147.700 KM (za 6 laboratorija) su plaćeni unaprijed iako ugovorom nije predviđen takav način plaćanja (ugovorom je definiran način fakturiranja nakon što bude utvrđeno da je posao izvršen i plaćanje u roku od 30 dana od ispostavljanja fakture). U Uredu ne postoji odgovarajuća evidencija koliko i kojih pretraga je zaista i izvršeno (laboratorije dostavljaju mjesečni pregled sa rezultatima obavljenih analiza, ali ne postoji sumaran pregled kako bi se moglo utvrditi što je zaista urađeno).
- Transferi laboratorijima za dijagnosticiranje ptičje gripe izvršeni su prijenosom novčanih sredstava u iznosu od 32.000 KM sa programa 030 i 100.000 KM sa programa 050 (za 4 laboratorije). Iako se u odluci o transferu sredstava poziva na zaključak Vijeća ministara od 27.10.2005. godine, nismo se mogli uvjeriti da su prebačena sredstva upotrijebljena u svrhu osposobljavanja i spremnosti laboratorija za dijagnosticiranje. Naime, nisu nam prezentirani zahtjevi laboratorija za osposobljavanjem ili opremanjem, niti odgovarajuću dokumentaciju dostavljena od strane laboratorija o utrošku prebačenih sredstava. Također smo uočili kako su za

izvršene usluge pretraga uginulih ptica vršena i posebna fakturisanja od strane laboratorije, što s obzirom na prenos novčanih sredstava predstavlja nejasnoću (dilemu) o ispravnosti knjiženja ovog troška na teret programa.

- Izdaci za štampanje obrazaca u iznosu od 23.510,40 KM su knjiženi na temelju ispostavljenog računa za cijeli ugovoreni iznos iako posao nije izvršen. Naime, ugovorom je definiran način fakturisanja nakon što bude utvrđeno kako je posao izvršen i plaćanje u roku od 30 dana od ispostavljanja fakture. Plaćanjem unaprijed cijele ugovorene sume Ured se izlaže riziku da eventualne primjedbe u pogledu nedostataka i kvaliteta izvršenog posla ne budu prihvaćene od strane Grafoprinta kao izvršioca posla. Također je utvrđeno kako na nekim otpremnicama koje smo dobili u toku obavljanja revizije nema potvrde primaoca robe.
- Uz račune za usluge štampanja certifikata nema odgovarajućeg dokumenta (otpremnice ili zapisnika o prijemu robe) kako bi se moglo utvrditi da je roba zaista isporučena. To također nije u skladu sa internim pravilima Ureda - Uputstvo o kolanju računovodstvene dokumentacije i Odlukom o procedurama načina evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura.
- Uočeno je kako je Ured isplatio troškove smještaja i prevoza proistekli pohađanjem poslijediplomskog studija u Zagrebu u iznosu od 2.186,78 KM. Troškovi su nastali u 2004. godini, samim tim je narušeno načelo modificiranog nastanka događaja. Nadalje isplata već spomenutih isplaćenih troškova nije regulirana internim Pravilnikom o stručnom obrazovanju i usavršavanju državnih službenika i uposlenika u Uredu;
- U pojedinim slučajevima priznavanje prekoračenja dozvoljenog iznosa za mjesečne troškove mobilnih telefona nisu poštovana interna pravila i procedure.

Kada je u pitanju izvršenje budžeta, revizija je mišljenja kako se obvezno trebaju kreirati jasna i precizna pravila i procedure realizacije istog, postojeća pravila i procedure dosljedno primjenjivati, te posebno voditi računa o cjelovitosti prateće dokumentacije na temelju koje se evidentiraju novčane transakcije.

3.5. Popis sredstava i izvora sredstava

Tokom revizije popisa sredstava i izvora sredstava uočili smo kako Ured nije u cijelosti na zadovoljavajući način izvršio popis u skladu sa računovodstvenim standardima koji reguliraju ovo područje. Uočeni problemi se odnose na sljedeće:

- Prilikom popisa certifikata za izvoz ponovo su uočeni problemi koji se odnose na evidencije primljenih bjanko obrazaca, kompletiranje podataka o ukupno izdanim i naplaćenim certifikatima, utvrđivanje nenaplaćenih certifikata iz razdoblja do 25.05.2005. godine. Komisija je svojim popisom ustanovila broj obrazaca i stanje naplaćenih certifikata samo za razdoblje od 25.05.2005. godine i to na temelju presjeka stanja prethodne komisije i izjave uposlenih o nabavkama, a ne na temelju vjerodostojnih evidencija. Također smo uočili kako se evidencija o naplaćenim certifikatima ne sravnjava sa Ministarstvom finansija i trezora, što bi po mišljenju revizije trebalo činiti.
- Sredstva koja su pripadala graničnim veterinarskim inspekcijama (radi se o bivšim entitetskim inspekcijama) su fizički popisna i procijenjena, ali nije izvršeno uknjiživanje u Glavnu knjigu i pomoćne evidencije. Od entitetskih ministarstava nisu pribavljene liste opreme koja se preuzima kako bi se prilikom fizičkog popisa moglo izvršiti sravnjivanje sa stvarnim stanjem.

- Opći dojam je kako bi se više pažnje trebalo posvetiti problematici popisa što podrazumijeva odgovarajuće pripreme (kako na terenu tako i u računovodstvu) za rad popisnih komisija i pravovremeno donošenje odluke o otpočinjanju popisa kako bi se sve aktivnosti završile na vrijeme. Napominjemo kako se sa donošenjem odluka o popisu i formiranju komisija za 2005. godinu kasnilo (odluka donesena 17.01.2006. godine).

Ured za reviziju sugerira rukovodstvu Ureda za veterinarstvo da više pažnje ubuduće posveti problematici popisa, te izvrši odgovarajuće pripreme na vrijeme u cilju sačinjavanja kvalitetnog popisa, što za sada nije bio slučaj. S obzirom na problematiku popisa sa certifikatima i preuzimanja graničnih prelaza za veterinarsku inspekciju, preporučujemo da se razmotri potreba izvršenja izvanrednog popisa imovine u toku 2006. godine.

4. KORESPONDENCIJA

Uredu je uručen nacrt Izvještaja o reviziji za 2005. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Ured je dostavio svoje komentare na nacrt Izvještaja.

Po našem mišljenju, Ured nije dostavio nove dokaze i činjenice koje bi uticale na izmjenu nalaza sadržanih u nacrtu Izvještaja.

U prilogu Izvještaja dostavljamo vam komentare Ureda i naš odgovor.

5. REZIME

Ured za reviziju je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Ureda u skladu sa Zakonom o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opće uslove okruženja u kojem je egzistirao Ured za veterinarstvo.

Revidiranjem poslovanja u 2005. godini utvrdili smo određeni broj nedostataka i propusta, te na temelju istih smo dali određene sugestije i preporuke u cilju unapređenja poslovanja Ureda, a koje se ogledaju u sljedećem:

- § Nedostaci koji govore o slabostima sistema internih kontrola (vidjeti tačku 3.1.).
- § Neriješenom budžetskom statusu Agencije za označavanje životinja i Ureda u Sarajevu (vidjeti tačku 3.2.)
- § Slabosti u procedura nabavki koje su regulirane Zakonom o javnim nabavkama (vidjeti tačku 3.3.).
- § Nedostacima i propustima u izvršenju budžeta (vidjeti tačku 3.4.)
- § Uočenim nedostacima u izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava (vidjeti tačku 3.5.)

Opći dojam revizije je kako Ured nije nastavio pozitivne trendove i otklonio sve nedostatke uočene u revizijskom izvještaju za 2004. godinu, nego su uočeni ponovno određeni nedostaci i propusti u poslovanju koji su se posebno ogledali u slabostima izvršenih nabavki, izvršenju budžeta, popisu sredstava i slabostima sistema internih kontrola. Dojam revizije je kako su izraženije aktivnosti Ureda u okviru svojih nadležnosti rada, nego rješavanju unutarnjih slabosti glede operativnih poslova, te bi rukovodstvo Ureda trebalo više pažnje posvetiti otklanjanju uočenih slabosti navedenih u ovom Izvještaju.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego